

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 22.02.1968, sp. zn. Tzv 2/68, ECLI:CZ:NS:1968:TZV.2.1968.1

Číslo: 7/1969

Právní věta: Při stanovení výše škody způsobené při dopravní nehodě, je soud povinen přezkoumat správnost vyúčtování opravy motorového vozidla zejména v tom směru, zda způsobené škody nebylo využito k opravě motorového vozidla nad rámec jeho poškození trestným činem, tj. i k opravě, resp. výměně součástí opotřebovaných jeho běžným používáním. Z ustanovení § 422 odst. 2 obč. zák. vyplývá, že soud v adhézním řízení může přiznat náhradu jiné škody jen, když jde o škodu způsobenou úmyslným jednáním.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 22.02.1968

Spisová značka: Tzv 2/68

Číslo rozhodnutí: 7

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Dokazování, Náhrada škody

Předpisy: 141/1961 Sb. § 228 40/1964 Sb. § 422 odst. 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozsudkem vojenského obvodového soudu byl obviněný odsouzen pro trestný čin opilství podle § 201 tr. zák. a ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1, 2 tr. zák., protože 27. května 1967 po vypití šesti piv řídil traktor po silnici, v důsledku nepřiměřené rychlosti a ovlivnění alkoholem řízení traktoru v levotočivé zatáčce nezvládl, vjel s ním do příkopu a tam traktor převrátil; při havárii utrpěl spolujezdec těžkou újmu na zdraví. Vedle trestu odnětí svobody a zákazu řízení motorových vozidel uložil soud obviněnému povinnost nahradit poškozenému Státnímu statku ve V. částku 2.558,80 Kčs.

Ke stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem Nejvyšší soud citovaný rozsudek zrušil ve výroku o náhradě škody a poškozeného s jeho nárokem na náhradu škody odkázal na řízení ve věcech občanskoprávních.

Z odůvodnění:

Nejvyšší soud přezkoumal podle § 267 odst. 1 tr. ř. na podkladě stížnosti pro porušení zákona napadené rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo a zjistil, že zákon byl porušen.

Nejvyšší soud zjistil, že státní statek se připojil k trestnému řízení se svým nárokem na náhradu

škody včas. Předložil soudu opis zakázkového listu zpracovaného mechanizačním střediskem tohoto statku, z něhož vyplývá, že náklady na opravu poškozeného traktoru činily celkem 1.622,80 Kčs, z čehož připadalo na mzdy 351 Kčs, na materiál 1.047,11 Kčs a na podíl režie provozní jednotky 224,69 Kčs.

Soud v plném rozsahu převzal tuto částku jako podklad pro uložení povinnosti k náhradě škody, ačkoliv z citovaného dokladu, ani z dalších dokumentů, obsažených ve spise, není patrná skutečná výše škody způsobená trestným činem a tudíž skutečný stav věci ve smyslu ustanovení § 2 odst. 5 tr. ř.

Pravidlem by totiž mělo být, aby rozsah škody na motorovém vozidle byl jjištěn ohledáním podle § 113 tr. ř., event. za přizvání odborníka. V protokole o ohledání by měly být popsány součásti vozidla poškozené v důsledku trestného činu a rozsah škody tak, aby soud měl možnost v adhézním řízení přezkoumat správnost vyúčtování opravy motorového vozidla zejména v tom směru, zda způsobení škody nebylo využito k opravě motorového vozidla nad rámec jeho poškození trestným činem, tj. i k opravě, resp. k výměně součástí opotřebovaných jeho běžným používáním.

Z těchto důvodů měl soud prověřit správnost vyúčtování výše škody a tuto škodu upřesnit, nebo pokud jde o tuto část uplatněného nároku, stanovit povinnost k náhradě škody pouze v té výši, která je z připojených dokladů nepochybná a se zbytkem nároku odkázat poškozený podnik podle § 229 odst. 2 tr. ř. na řízení ve věcech občanskoprávních.

Soud pochybil též v té části výroku o náhradě škody, v níž uložil obviněnému povinnost nahradit škodu v částce 936 Kčs za prostoje poškozeného traktoru. Podle výsledku dokazování nebyly totiž dány pro vyslovení této povinnosti podklady. Podle § 442 odst. 1 obč. zákona se hradí jen skutečná škoda. Jde-li o škodu způsobenou úmyslně, může soud přiznat náhradu i jiné škody, jestliže by nepřiznání této další náhrady odporovalo pravidlům socialistického soužití.

Za „jinou škodu“ podle § 442 odst. 2 obč. zákona lze pokládat újmu spočívající v tom, že u poškozeného nedojde v důsledku škodné události k rozmnožení majetkových hodnot, ač se to dalo s ohledem na povahu organizace očekávat. Jde v podstatě o ušlý majetkový prospěch (přírůstek na majetku).

V daném případě soud však přehlédl, že k poškození traktoru nedošlo úmyslným jednáním obviněného. nýbrž že formou zavinění byla nedbalost, tudíž nebyly zákonné podmínky k přiznání nároku na náhradu „jiné škody“, tedy ani ušlého majetkového prospěchu. Soud měl tedy ve smyslu § 206 odst. 3 tr. ř. vyslovit, že se poškozený v této části uplatněného nároku na náhradu škody k hlavnímu líčení nepřipouští.